

ŠKD pri CZŠ Žofie Bosniakovej, Námestie hrdinov 6, 942 01 Šurany

Výchovný program pre školský klub detí

HRAŠKO

**Výchovný program ŠKD pri CZŠ Žofie Bosniakovej
Námestie hrdinov 6, 942 01 Šurany**

Zriadovateľ školy	Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra Námestie Jána Pavla II. 950 50 Nitra
Riaditeľ školy	Mgr. Jozef Hlavatý
Kontakt	035/6500950
IČO	31 82 57 02
Platnosť výchovného programu	1.9.2023 – 31.8.2024
Dátum prerokovania v ped. rade školy	19.9.2023
Vypracoval	Bc. Renáta Foltanovičová, vychovávateľka

**ŠKD bude v školskom roku 2023/24 postupovať podľa ŠVP v zmysle
Z.z. 245/2008, § 161m ods.5.**

Pečiatka školy

Podpis riaditeľa školy

Zoznam použitých skratiek

ŠKD – školský klub detí

CZŠ – Cirkevná základná škola

TOV – tematická oblasť výchovy

KPI - komunikácia a práca s informáciami

SSP - sebarozvoj a svet práce

SP - spoločnosť a príroda

ZSP - zdravie a subjektívna pohoda

KU - kultúra a umenie

Úvod.....	5
1 Ciele a poslanie výchovy	6
2 Formy výchovy a vzdelávania	6
2.1. Charakteristika školského zariadenia.....	7
3 Výchovný jazyk	8
4 Tematické oblasti výchovy	8
4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	10
4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami	10
4.1.2 Sebarozvoj a svet práce	11
4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda	12
4.1.4 Spoločnosť a príroda.....	13
4.1.5 Kultúra a umenie	14

Úvod

Školský klub detí je súčasťou školy, ktorá zabezpečuje činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole.

Tvorí prechod od formálneho vzdelávania k neformálnemu vzdelávaniu. Výchova je proces dynamický, menlivý a tvorivý. Dôkazom toho je aj naša práca v školskom klube detí.

Výchovou mimo vyučovania chápeme ako čas strávený so žiakmi mimo vyučovania, mimo rodiny, v sociálnom prostredí pod vedením pedagógov- vychovávateľiek. Táto činnosť nadväzuje na výchovné pôsobenie po povinnom školskom vyučovaní. Deti z ŠKD sa zapájajú do súťaží a aktivít školy, reprezentujú školu na akciách organizovaných mestom.

Činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia je zameraná na:

- prípravu na vyučovanie
- záujmovú činnosť
- oddych v čase mimo vyučovania a v čase letných prázdnin.

1 Ciele a poslanie výchovy

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Hlavným cieľom výchovy nášho školského zariadenia je výchovné pôsobenie na dieťa v súčinnosti s cieľmi cirkevnej základnej školy, ktorej je školský klub detí súčasťou tak, aby podporil rozvíjanie dieťaťa v duchu katolíckej viery a morálky, smerom k pozitívnej a aktívnej prosociálnej osobnosti, ktorá bude schopná uplatniť sa v reálnom živote súčasnej otvorenej a informačnej spoločnosti.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

2. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako denná forma.

Vo výchove mimo vyučovania v ŠKD rešpektujeme dobrovoľnosť a slobodu detí pri výbere a individuálnych, skupinových a voľných herných činnostiach.

Formy organizácie výchovy a vzdelávania z legislatívneho hľadiska - z hľadiska prevádzky vychádzajú z hlavného predmetu činnosti ŠKD :

1. príprava na vyučovanie (didaktické hry, plnenie domácich úloh, opakovanie, prehľbovanie učiva...
2. oddych – aktívny oddych (odpočinková, rekreačná činnosť, samoobslužné činnosti-stravovací režim, verejnoprospešné činnosti, činnosti kultivácie osobnosti, režimové činnosti, pobyt vonku, voľné hrové činnosti, outdorové aktivity, výchova zážitkom, denný letný tábor...)
3. záujmové činnosti sa spravidla realizujú formami
 - pravidelnej záujmovej činnosti cez TOV

- príležitostnej záujmovej činnosti
 - otvoreného školského klubu
 - animačných skupín vychádzajúcich z iniciatívy detí.
- Základnou organizačnou jednotkou je oddelenie.

2.1. Charakteristika školského zariadenia

ŠKD na našej škole tvoria tri oddelenia, výchovnú činnosť zabezpečujú tri kvalifikované vychovávateľky, ktoré preukazujú pedagogické spôsobilosti, ktoré kvalitne a účinne uplatňujú pri výkone výchovných funkcií: pri plánovaní a realizovaní výchovy a vzdelávania (spôsobilosť projektovať ciele obsahového celku, spôsobilosť motivovať, komunikovať hodnotové postoje, usmerňovať myšlienkové postupy žiakov, poskytovať im spätnú väzbu, udržiavať neformálnu disciplínu žiakov).

ŠKD navštevujú deti od 1. - 4. ročníka Cirkevnej základnej školy Žofie Bosniakovej v Šuranoch. Rodičia podávajú elektronickú žiadosť o prijatie do ŠKD pred nástupom do školy do 30. júna. Žiadosť je podávaná na štyri roky. V prípade potreby a voľnej kapacity je možné podať žiadosť aj počas školského roka. Deti sú prevažne z mesta Šurany a blízkych obcí.

Poplatok za ŠKD sú povinní rodičia uhradiť do konca mesiaca. Výška mesačného poplatku je 10 eur, ktoré vypláca rodič ekonómke školy hotovosťou, alebo prevodom na účet prostredníctvom modulu edupage platby.

ŠKD nemá svoje vlastné priestory, na svoju činnosť využíva dve triedy po skončení vyučovania a herňu. Sú vybavené školským nábytkom, lavicami, dataprojektorom, interaktívnou tabuľou a miestom s kobercom. Oddelenia majú k dispozícii počítač s reproduktormi a CD prehrávač. V rámci svojej činnosti ŠKD využíva aj priestory školy ako sú chodby, knižnica, počítačová miestnosť, telocvičňu v priestoroch školy a telocvičňu strednej školy.

Pre pohybové aktivity môžu žiaci využívať vonkajší športový areál - ihrisko s umelým povrchom, trávnaté ihrisko, bežecké dráhy s doskočiskom, pieskovisko, preliezky s lavičkami.

Vedomosti, schopnosti a zručnosti si deti rozvíjajú prípravou na vyučovanie, podujatiami v knižnici a činnosťou vo výchovno-vzdelávacích a oddychových aktivitách. V ŠKD majú deti k dispozícii hračky, spoločenské hry, vzdelávacie hry stavebnice, lopty, švihadlá, bedmintonové rakety, dostatočné množstvo spotrebného materiálu a materiálu na tvorivé činnosti.

ŠKD má vyhovujúce hygienické podmienky. Máme vyhradený priestor na pre obúvanie, hygienické zariadenia sú k dispozícii na tej istej chodbe ako triedy. V oddelení je umývadlo s pitnou vodou.

Nakoľko škola nemá vlastnú jedáleň, využívame možnosť stravovania v jedálni Obchodnej akadémie v Šuranoch.

3 Výchovní jazyk

Výchovným jazykom v školských kluboch detí je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

4 Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami - KPI
2. Sebarozvoj a svet práce - SSP
3. Zdravie a subjektívna pohoda - ZSP
4. Spoločnosť a príroda - SP
5. Kultúra a umenie – KU

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami.

Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce.

Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.

V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda.

Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi.

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školský klub detí plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v školských kluboch detí sa vzájomne prelínajú a striedajú tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy sú

implementované v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií. Čitateľská,

matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebapoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa.

Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce</i>
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3:	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa.

Motivácia, ašpirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spoluvorcu.

Medzil'udské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie</i>
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.